

“Iată stau la ușă și bat. De va auzi cineva glasul Meu și va deschide, voi intra la el, și voi cina cu el și el cu Mine” (Apocalipsa 3, 20)

Numărul 139 (2016), **Duminica a 30-a după Rusalii**
(*Dregătorul bogat - Păzirea poruncilor*)

Evanghelia: Luca 18, 18-27*

În vremea aceea un dregător L-a întrebat pe Iisus, zicând: „Învățătorule bun, ce să fac ca să moștenesc viața de veci?” Iar Iisus i-a zis: „De ce-Mi spui bun? Nimeni nu este bun, decât numai unul Dumnezeu. Cunoști poruncile: Să nu te desfrânezi, să nu ucizi, să nu furi, să nu mărturisești strâmb, cinstește pe tatăl tău și pe mama ta”. Iar el a zis: „Pe toate acestea le-am păzit din tinerețea mea”. Și auzind Iisus, i-a zis: „Încă una îți lipsește: Vinde tot ce ai și împarte-le săracilor și vei avea comoară în cer; și vino, urmează-Mi Mie”. Iar el, auzind acestea, s'a întristat, fiindcă era foarte bogat.

Și văzându-l Iisus că s'a întristat, a zis: „Cei ce au bogății, cât de greu vor intra ei în împărăția lui Dumnezeu! Că mai lesne este să treacă o cămilă prin urechile acului decât să intre bogatul în împărăția lui Dumnezeu”. Iar cei ce auzeau au zis: „Și cine poate să se mântuiască?” Iar El a zis: „Cele ce sunt cu neputință la oameni sunt cu putință la Dumnezeu”.

Despre bogăția egocentrică și calea urmării lui Hristos

Pr. Constantin Coman

În viața omului, în inima omului, de fapt, bogăția face cea mai mare concurență lui Dumnezeu. Și nu numai lui Dumnezeu, ci și semenilor. **Bogăția este un idol, adică un dumnezeu fals. Cine se închină bogăției se leapădă de Dumnezeul cel viu și adevărat. Cine se alipește de avuție, se convertește la un mod de viață egoist, egocentric, deși sistemul nostru existențial este unul teocentric.** Dacă Dumnezeu este Creatorul lumii și al nostru, și rațiunea pentru care ne-a creat este aceea de a-l fi parteneri într-o relație de dragoste deschisă veșniciei, atunci când întoarce spatele lui Dumnezeu, omul se înscrie pe o traiectorie existențială greșită. Rămas cu fața la Dumnezeu, el se află pe traiectoria împlinirii sale, a sensului și a vocației sale esențiale, a rațiunii sale ultime de a fi. Omul este chemat să aleagă între Dumnezeul cel

*)Texte preluate din ediția jubiliară a Sfântului Sinod, 2000, citată pe scurt: Biblia Bartolomeu

cel adevărat și viu, duhovnicesc, al iubirii jertfelnice, al iubirii celui alt și zeul banului, Mamona, al iubirii de sine, al plăcerilor egoiste, al culturii materialiste, care slujește egoismul sinucigaș. (...) **În duminicile acestea revine atât de frecvent tema bogăției.** În această perioadă se citesc fragmente din Evanghelia după Luca. **Sfântul Evangelist Luca este foarte preocupat de problema bogăției,** ca de altfel și de multe alte probleme sociale. (...)

Oricine își poate da seama că nu averile nenumărate îi aduc bucuria, ci prezența unui suflet lângă el, a unui om, a mamei, a tatălui, a soțului, a soției, a copiilor, a vecinului, a prietenului. **Un prieten nu-l poți plăti cu toate averile din lume! Ori, banul este cel care ne strică aproape toate prietenii. Averile sunt cele care sapă între oameni prăpăstii adânci, între semeni, între frați, între părinți și copii. Nu este nici o filozofie în a înțelege acest lucru!** Și totuși, o lume întreagă aleargă după bani! Mă întrebați cum este posibil?! Ce să spun, pare o lume în derivă, purtată de vânt pe valurile istoriei, ca o turmă de necuvântătoare. Îndrăznesc să spun lucrul acesta pentru că deseori mă simt pe mine și pe cei din jurul meu făcând parte din această turmă.

Sunt lucruri atât de evidente. Mântuitorul Hristos le spune cu atâta simplitate, cu atâta claritate, cu atâta fermitate, sentențios, încât nimeni nu poate comenta nimic, tocmai pentru faptul că lucrurile se pot certifica în propria existență. **Dacă ar fi cineva curios să facă un sondaj de opinie, în rândul celor bogați, la sfârșitul unei vieți pline de bogăție, și dacă aceștia ar fi onești, am avea mărturia eșecului lor existențial.** (...) Nu sunt de acord cu exegeții contemporani nouă, care cred că numai în anumite condiții bogăția este piedică în calea omului și a lui Dumnezeu. Nu, în toate condițiile, bogăția este o piedică. Omul bogat nu este milostiv, nu poate fi milostiv! Teoretic, desigur, dacă este înțelept și folosește bogăția pentru a face milostenie, atunci bogăția nu este o piedică în relația lui cu Dumnezeu. Nu avem exemple nici în Evanghelia, nici în istorie. Poate, foarte rare exemple. Ca să vedem că nu există excepții, să citim finalul Evangheliei de astăzi, unde Mântuitorul spune clar și fără echivoc: "Mai ușor trece o cămilă prin urechile acului, decât să intre un bogat în împărăția lui Dumnezeu!" Există vreun echivoc aici? Există vreo clauză? Apar circumstanțe atenuante, care să ofere vreo șansă bogatului? Eu nu văd niciuna! Mântuitorul Hristos este foarte clar și foarte radical. Aceasta este Evanghelia! **Dacă rămâi agățat și de un capăt de ață, de un lucru care pentru tine este mai prețios decât Dumnezeu, ești un nefericit.** (...) Avem mărturia celor care îl trăiesc pe Dumnezeu, îi trăiesc apropierea, trăiesc darurile fantastice ale întâlnirii sau ale apropierii sau măcar ale simțirii de la distanță a dumnezeirii. Ce pace, ce liniște, ce dulceață, ce bunătate, ce bucurie, ce prietenie, ce deschidere fantastică asupra omenirii, asupra lumii, ce ierarhie extraordinară a lucrurilor și a valorilor când ai o mică, fie și numai o mică percepție la nivelul simțirii Dumnezeului celui adevărat! La acest nivel, oamenii nu pot judeca scolastic și teoretic, conceptual.

Lucrurile nu se limpezesc la nivelul abordării teoretice sau al dezbaterii, ci la nivelul experienței. Stă la îndemâna noastră, a tuturor, să experimentăm bogăția? Să experimentăm un timp și lepădarea totală de avuție, sărăcia! Am experimentat bucatele bogate? Să experimentăm o lună și bucatele sărace! Am experimentat dănțuirea cu bucurie lumească? Să experimentăm și întristarea duhovnicească! Să le experimentăm, așa cum spune Hristos, dând, măcar pentru un timp, ce este al nostru săracilor. Să observăm ce se naște în noi! De altfel, ideologia despre care vorbeam ține sus drapelul libertății individuale și al dreptului de opțiune și alegere. Nu sunt, oare, demne de luat în seamă cuvintele lui Hristos, măcar la nivel experimental?! Ar fi pătruns atât de mult în conștiința omenirii acest Personaj, care este Iisus Hristos, dacă vorbele Sale nu ar fi avut relevanță în adevăr?

(...) **Urmarea lui Hristos este un concept evanghelic esențial. A urma lui Dumnezeu, a urma calea lui Hristos este intrarea pe calea cea împlinitoare, pe traiectoria existențială corectă și sănătoasă. Care este calea lui Hristos, ne întrebăm? Calea lui Hristos este calea jertfirii de sine, calea crucii, a batjocoririi de către ceilalți, a neînțelegerii și a morții.** Aceasta este calea lui Hristos! Asta înseamnă "vino după Mine!" Lasă calea confortului, a bunăstării, a aparentei mulțumiri și împliniri și vino pe calea renunțării, pe calea sacrificiului de sine. Ești cinstit de lume, ți se dau onoruri, ești respectat, lăudat, ai un statut social pentru că ești bogat?! Calea lui Hristos este să fii gata să renunți la toate acestea și să primești din partea semenilor disprețul, batjocura, umilirea etc. Paradoxal, aceasta este adevărata cale a împlinirii existențiale și a vieții celei adevărate, dacă mai preocupă pe cineva împlinirea în această viață! Toți suntem flămânzi după fericire și după bucurie, și le căutăm. Dar nimeni nu mai ia seama, nu se mai întrebă: "este aceasta calea care duce la bucurie?" Sau, măcar, să-și propună să verifice și calea despre care vorbește Biserica, de două mii de ani, în numele lui Dumnezeu și în numele lui Hristos. De aceea îndemn, experimentați! Ascultați un cuvânt la biserică sau citiți Evanghelia, aplicați-l și vedeți! Veți gusta bucuria pe care nu ați avut-o niciodată! Dar noi nu reușim nici măcar să testăm. Vom constata, dramatic, că există potrivnicii! Există înlăuntrul nostru un monstru care se împotrivesc acestor experimentări. Există o construcție înlăuntrul și în afara noastră, care se împotrivesc să ne recuperăm traiectoria sănătoasă spre Dumnezeu. (...) Este greu. Este greu de unul singur. Nu poate omul singur. Este, însă, posibil cu ajutorul lui Dumnezeu: "Ceea ce la oameni nu este cu puțință, este cu puțință la Dumnezeu!" Recuperăm, astfel, **antropologia teologică, adică o înțelegere a omului, în care intră în calcul prezența și lucrarea lui Dumnezeu.** Omul, prin construcție, prin structura sa psihosomatică și prin vocația sa, nu este o ființă autonomă, suficientă sieși. Adică, vine de undeva, fără voia lui, și se duce undeva, dar nu știe unde va ajunge. Mărturisim, prin descoperirile dumnezeiești, că omul este o ființă în mâna lui Dumnezeu, nu numai la naștere și după moarte, ci în fiecare clipă a existenței sale. De aceea, recursul la Dumnezeu este necesar continuu, moment de

moment. Poporul nostru are o vorbă: “Trăiește cu Dumnezeu sau trăiește fără Dumnezeu!” **A trăi cu Dumnezeu înseamnă a fi într-o raportare permanentă la Dumnezeu, cu simțul limitelor, cu implorarea și invocarea ajutorului lui Dumnezeu.** Când omul va ajunge la această măsură, desigur, biruindu-și trufiile, atunci va înțelege ce înseamnă bucuria adevărată a ființei smerite, care este el însuși!

Sursa: **Pr. Constantin Coman**, *Dreptatea lui Dumnezeu și dreptatea oamenilor*, Editura Bizantină, București, 2010, pp. 381-387

Vitamine duhovnicești

Cinstim pe duhovnic, dar dacă-l idolatrizăm, ajungem să-l necinstim

Cu cât un om trăiește mai mult poruncile lui Hristos, cu atât mai mult poate să-i învețe pe cei din jur cine este Dumnezeu. Noi avem nevoie de o icoană vie, deoarece pentru noi Dumnezeu este o abstracție, și atunci cum citim în Scripturi niște lucruri și cum ni le închipuim, până nu vedem concret pe cineva care trăiește acele porunci? **Mintea înclinată spre imaginație, spre închipuire, nu este în stare de a teologhisi, pentru că teologia este viața concretă – nu a fost dogmă care să nu înceapă printr-un eveniment istoric trăit de către cineva.** Teologia este realitatea cea mai concretă, dar noi nu mai simțim așa pentru că noi nu mai trăim în starea aceea firească, adamică, pe care am pierdut-o prin căderea strămoșului nostru și prin căderile și rătăcirile noastre, dar care încă trăiește adânc în noi și care încă își cere drepturile.

Trebuie să învățăm să primim de la mai-marii noștri – mai ales în Biserică, de la preoți, episcopi –, fiecare cuvânt să ne fie poruncă, dar să ne și rugăm pentru mai-marii noștri ca ei să ne dea cuvântul lui Dumnezeu. (...) Cinstim pe duhovnic, dar dacă-l idolatrizăm, ajungem să-l necinstim... **Ucenicul bun este omul care are mintea îndreptată către Dumnezeu și care caută răspuns de la Dumnezeu, nu de la om, dar care se duce la om ca să primească răspunsul lui Dumnezeu. Dar când mergi la duhovnic, trebuie să mergi având atenția îndreptată la Dumnezeu, să te rogi ca duhovnicul tău să-ți dea cuvânt, să fii atent launtric, să prinzi, să înhați primul cuvânt, prima mișcare a inimii – ăla e cuvântul pentru tine!** Taina lui Dumnezeu este cea care trebuie să lucreze. Înainte de orice, terenul ești tu, pregătește-te, iar dacă tu te rogi și îi ceri lui Dumnezeu, cel către care te duci poate să fie un duhovnic mare sau poate fi un găgă – mă iertați că folosesc acest cuvânt, de fapt la mine însumi mă refer –, dar dacă faci asta, pentru tine acel om va fi un pro-roc. **Să-l cinstești, dar să nu-l idolatrizezi, aducându-ți aminte că duhovnicul e ca un telefon: nu cu telefonul vorbești, ci cu Dumnezeu, prin duhovnic.** Cinstim pe duhovnic, dar dacă-l idolatrizăm, ajungem să-l necinstim.

Sursa: **Părintele Rafail Noica**, text transcris din conferința susținută în cadrul celei de a V-a ediții a Colocviului Internațional *Întâlnirea cu Duhovnicul*, 2016